

търбва да паднатъ, да се изгубятъ и да дадатъ мѣсто другиму да живѣе и да бжде полезенъ себе си и другиму. Нашитѣ господари, както е познато всѣкиму, не сж за нищо: нѣматъ ни книжевностъ, ни наука, ни образование, ни умъ и разумъ, а безъ тия качества не може да се управлява господарство“ . . .

И до день днешенъ не сж изгубили цена следнитѣ Каравелови мисли :

.. „Човѣкъ може само тогава, когато знае. И наистина, действителността или историческитѣ факти отдавна вече сж доказали на човѣчеството, че благосъстоянието на единъ народъ или на единъ човѣкъ зависи изключително отъ сумата на знанията, съ които се тия ползуютъ. Ако духовното око е закрито, то и физическото благосъстояние на човѣка не е въ състояние да върви напредъ. Съ една дума, физическото благосъстояние е тѣсно свързано съ умственото развитие, следователно знанието е предтеча на сѣко едно прогресивно движение, т. е. на сѣко щастие и добро“.

„Образованиятъ човѣкъ има въ ржцетѣ си всевъзможни срѣдства да отстрани сѣко едно препятствие, което му стои на пътъ и което му не позволява да се ползува отъ дароветѣ на природата и отъ онзи могжественъ капиталъ, който е събранъ и обработенъ отъ умното и енергичното човѣчество, а необразованата личностъ не може ни да си представи, че съществува на свѣта по-добъръ и по-щастливъ животъ, защото неговиятъ кржгозоръ е тѣсенъ и защото неговитѣ понятия за различни предмети сж младенчески“.

\*

Любенъ Каравеловъ доживява освобождението на България. Настана време, когато мало и голѣмо, годно и негодно плѣзна къмъ ржководнитѣ мѣста на новата българска държава. Тая съблазнь не изкушава Каравелова. Това не е въ неговата природа. Той дига отъ Ромъния своята малка печатница и дохожда въ родна земя да сѣе знание между своитѣ сънародници. „Защото нѣма на свѣта по-високо — пише той — и по-благородно, отколкото да се бори човѣкъ за човѣшкото право, за свободата на личността и за щастieto на своя ближень, безъ да търси за това награда“.

До сетния си часъ Каравеловъ не забравя своя народъ. Не измѣни на своя дългъ. Защото гръдната болестъ, която прояде дробоветѣ му, не сломи неговия духъ. И както свидетелствуватъ околнитѣ му, дори предъ самата си смъртъ той не преставалъ да чертае планове за бждешата си дейность.